

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
ЛАВРОВА Віталія Олександровича
«Організаційно-управлінські засади розвитку сфери фізичної культури і
спорту в умовах цифрової трансформації»
на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до пп. 25–26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами), на кафедрі кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України 16 квітня 2025 року ЛАВРОВИМ Віталієм Олександровичем було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Організаційно-управлінські засади розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації» та її обговорення (науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Лоліта ДЕНИСОВА).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри кіберспорту та інформаційних технологій було прийнято рішення надати здобувачу ЛАВРОВУ Віталію Олександровичу позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Фізична культура і спорт виступають одним із ключових стратегічних ресурсів формування здорового, соціально активного та продуктивного суспільства в Україні. Їх роль є визначальною у зміцненні громадського здоров'я, підвищенні якості життя населення, забезпеченні соціальної згуртованості та розвитку людського капіталу як основи сталого соціально-економічного поступу держави.

У цьому контексті цифрова трансформація розглядається як один із пріоритетних напрямів державної політики, визначених у Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, вектор якого спрямований на модернізацію організаційно-управлінської структури сфери та вдосконалення управлінських процесів на основі впровадження сучасних цифрових рішень.

Успішність реалізації цифрової трансформації у сфері фізичної культури і спорту зумовлюється низкою факторів, серед яких ключову роль відіграє удосконалення організаційно-управлінських засад її функціонування. Особливого значення набуває формування цілісної цифрової екосистеми, що включає в себе інформаційно-аналітичні платформи, автоматизовані системи управління, цифрові сервіси для користувачів та управлінців, а також нормативно-правове забезпечення процесів цифровізації.

Проблематика дослідження полягає у відсутності науково обґрунтованої моделі організаційно-управлінських засад розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації, що ускладнює ефективне впровадження сучасних управлінських технологій та цифрових рішень. Це, своєю чергою, зумовлює низку супутніх проблем, пов'язаних з недостатнім рівнем інтеграції цифрових інструментів у державне управління сферою ФКіС, необхідністю модернізації чинної нормативно-правової бази, відсутністю системного підходу до формування інформаційно-аналітичного середовища, а також обмеженою доступністю цифрових сервісів для суб'єктів сфери фізичної культури і спорту.

Представлена до розгляду дисертаційна робота ЛАВРОВА Віталія Олександровича спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до Плану НДР НУФВСУ на 2021-2025 роки в межах таких тем: 1.5 «Теоретичні та прикладні основи застосування комунікацій у спортивному менеджменті» (№ державної реєстрації 0121U108293); 1.7 «Теоретико-методологічні засади розвитку кіберспорту та інтелектуальних видів спорту» (номер державної реєстрації 0121U108211). Внесок здобувача як співвиконавця тем полягав у визначенні чинників, що впливають на систему управління у сфері фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації, розробці моделі вдосконалення організаційно-управлінських засад розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що:

– уперше в умовах кризової ситуації, спричиненої воєнним станом та глибокими трансформаційними процесами в Україні, визначено та проаналізовано чинники – позитивні (стале нормативно-правове регулювання, досвід та стабільність управління, прагнення до вдосконалення, підтримка цифровізації на законодавчому рівні); негативні (складна структура сфери ФКіС, застарілі інструменти обробки та передачі даних, низька адаптивність, неефективні методи управління, обмежена аналітика, невідповідність моделі

управління сучасним викликам); резервні можливості (політична воля на впровадження цифрових технологій, удосконалення структури управління, залучення міжнародної допомоги як альтернативи бюджетному фінансуванню, оптимізація організаційних зв'язків зі стейкхолдерами, удосконалення прогнозування розвитку сфери ФКіС, швидкий розвиток штучного інтелекту) та ризики (діяльність в умовах воєнного стану, недостатнє бюджетне фінансування, наявність кіберзагроз, низький рівень цифрової компетентності, вплив інших зовнішніх негативних факторів, брак інтернет-покриття в певних віддалених населених пунктах), які впливають на процес розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації і слугують підґрунтям для ухвалення стратегічних управлінських рішень;

– уперше обґрунтовано організаційні (реінжиніринг організаційно-управлінської структури державної сфери ФКіС, розроблення цифрових платформ та інформаційно-комунікаційних систем для збору, збереження, систематизації й представлення верифікованих даних про діяльність у сфері ФКіС) та управлінські (нормативно-правове регулювання сфери ФКіС, упровадження сучасних цифрових рішень для оптимізації управлінських процесів, впровадження ВІ-аналітики, підвищення рівня цифрової компетенції кадрового складу) засади розвитку сфери ФКіС в умовах цифрової трансформації;

– уперше розроблено модель вдосконалення організаційно-управлінських засад розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації, яка дозволяє забезпечити оперативність, обґрунтованість та прозорість управлінських рішень шляхом упровадження сучасних цифрових інструментів та нормативно-правової бази щодо їх використання. Основою моделі є Аналітична інформаційно-комунікаційна система сфери фізичної культури і спорту, яка є комплексною платформою для збору, обробки, збереження та аналізу даних, забезпечення ефективності процесів державного управління у сфері ФКіС;

– уперше розроблено структуру Аналітичної інформаційно-комунікаційної системи сфери фізичної культури і спорту, основними компонентами якої є: Електронний реєстр спортивних споруд, Електронний реєстр спортивних організацій, Електронний кадровий реєстр сфери ФКіС, Електронний календарний план спортивних змагань та заходів, Адміністративно-аналітичний модуль для органів управління, Електронний кабінет для організацій та учасників спортивного процесу, модуль для адміністрування спортивної медицини. Комплексним індикатором практичного втілення цього алгоритму стала розробка й запуск відповідних електронних платформ і ресурсів системи;

- підтверджено дані щодо значення кібербезпеки в державному управлінні як ключового фактору забезпечення захисту даних, економічної стабільності та стійкості цифрової інфраструктури;

- доповнено й розширено дані щодо зарубіжного досвіду публічного управління сферою фізичної культури і спорту через призму рівня впливу держави на розвиток спорту та діяльність спортивних громадських об'єднань, форм управлінських структур, які координують сферу фізичної культури і спорту, та організаційних моделей публічного управління у сфері фізичної культури і спорту.

Практичне значення роботи полягає в аналізі особливостей упровадження цифрових рішень у систему управління сфери фізичної культури і спорту, розробці моделі вдосконалення організаційно-управлінських засад розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації, розробці та впровадженні модулів Аналітичної інформаційно-комунікаційної системи сфери фізичної культури і спорту, розробці практичних рекомендацій щодо внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо визначення загальних засад впровадження та адміністрування публічних електронних реєстрів та інформаційно-комунікаційних систем».

Результати досліджень щодо організаційно-управлінського забезпечення та цифрової трансформації організаційно-управлінських процесів у сфері фізичної культури і спорту були впроваджені в навчальний процес кафедри менеджменту і економіки спорту НУФВСУ в ході викладання дисципліни «Логістичний менеджмент та адміністрування у спорті» на 1-му курсі другого (магістерського) рівня (акт впровадження від 10 жовтня 2024 р.), кафедри кіберспорту та інформаційних технологій НУФВСУ в ході викладання дисципліни «Інформаційні технології в кіберспорті» на 1-му курсі другого (магістерського) рівня (акт впровадження від 27 жовтня 2024 р.); результати дослідження щодо структури та алгоритму функціонування Аналітичної інформаційно-комунікаційної системи сфери ФКиС було впроваджено в роботу Міністерства молоді та спорту України.

Теоретичне значення отриманих результатів. Реалізація завдань моделі вдосконалення організаційно-управлінських засад розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації дозволить забезпечити стабільний розвиток сфери фізичної культури і спорту, підвищити її ефективність, гнучкість та адаптивність до технологічних змін, покращити комунікацію та прозорість інформаційних процесів, а також задовольнити актуальні запити громадськості в умовах цифрової трансформації.

Потенційні споживачі послуг розробленої Аналітичної інформаційно-комунікаційної системи сфери ФКиС: органи державної влади та місцевого самоврядування, що відповідають за питання фізичної культури і спорту, Міністерство молоді та спорту України, спортивні організації та заклади всіх типів, спортсмени, тренери, судді та інші фахівці сфери фізичної культури і спорту.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, представлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають визначеній меті та поставленим завданням дослідження, а також є аргументовано обґрунтованими на основі одержаних результатів. Розв'язання дослідницьких завдань здійснювалося із застосуванням комплексу взаємопов'язаних, сучасних і валідних методів, що забезпечують високий рівень наукової надійності та достовірності.

Отримані результати ґрунтуються на інформативних, емпірично підтверджених методах та репрезентативному фактичному матеріалі, що забезпечує наукову обґрунтованість основних положень та висновків дослідження. Вірогідність отриманих кількісних даних підтверджується значним обсягом дослідної вибірки, тривалістю досліджування, а також використанням сучасних наукових методик і адекватного математико-статистичного апарату для обробки результатів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня.

В опублікованих наукових працях, виконаних як у співавторстві, так і одноосібно, дисертант самостійно визначив напрям дослідження, виконав експериментальну частину дослідження, проаналізував і інтерпретував результати, а також підготував матеріали до публікації.

Наукові результати дисертації висвітлені в 13 наукових публікаціях: 4 статті у наукових виданнях із переліку наукових фахових видань України; 6 публікацій апробаційного характеру, 3 публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи було оприлюднено на XV, XVII Міжнародних наукових конференціях молодих учених «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2022, 2024), Міжнародному форумі «Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально-турбулентного світу» (Київ, 2023), V, VII Всеукраїнських електронних науково-практичних конференціях з міжнародною участю «Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та

ерготерапії» (Київ, 2023, 2024), щорічних науково-практичних конференціях кафедри кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України (2023, 2024).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано спільно з науковим керівником. Автором самостійно здійснено аналіз наукової літератури, інформаційних ресурсів мережі Інтернет та узагальнено передовий вітчизняний та закордонний досвід. Здобувачем самостійно визначено стратегічні напрями впровадження цифрових технологій у державному управлінні сферою фізичної культури і спорту, розроблено модель удосконалення організаційно-управлінських засад розвитку сфери ФКіС в умовах цифрової трансформації, а також сформовано структуру Аналітичної інформаційно-комунікаційної системи фізичної культури і спорту з визначенням її основних компонентів.

Здобувач узяв безпосередню участь у підготовці проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України “Про фізичну культуру і спорт”» щодо визначення загальних засад впровадження та адміністрування публічних електронних реєстрів і інформаційно-комунікаційних систем у зазначеній сфері.

Усі розділи дослідження, аналітичні матеріали, інтерпретація результатів і формулювання висновків оформлено автором самостійно. Здобувачем підготовлено матеріали для наукових публікацій і практичного впровадження результатів дослідження.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Побудова роботи є логічно обґрунтованою, а її структура відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України щодо оформлення дисертаційних досліджень. Коректно й послідовно використано наукову термінологію. Цифровий матеріал структуровано у вигляді таблиць і графічних матеріалів (рисуноків), що сприяє кращому сприйняттю представленого матеріалу в кожному з розділів дослідження.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота ЛАВРОВА Віталія Олександровича на тему: «Організаційно-управлінські засади розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію ЛАВРОВА Віталія Олександровича на тему: «Організаційно-управлінські засади розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши

особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання щодо розроблення та впровадження моделі організаційно-управлінських засад розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації, розроблення структури Аналітичної інформаційно-комунікаційної системи сфери ФКіС, розроблення та запровадження відповідних електронних платформ і ресурсів цієї системи, а також підготовки практичних рекомендацій щодо внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» у частині визначення загальних засад впровадження та адміністрування публічних електронних реєстрів і інформаційно-комунікаційних систем, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами), що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу ЛАВРОВУ Віталію Олександровичу ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує вченій раді НУФВСУ утворити разову спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації ЛАВРОВА Віталія Олександровича з метою присудження йому ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Ольга БОРИСОВА, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Тетяна ХАРЧУК, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і економіки спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Олег ВАРЕНИК, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри менеджменту і економіки спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Олександр ТОМЕНКО, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії та методики фізичної культури Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

опонент: Любов КАРТАШОВА, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освіти дорослих та цифрових технологій ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Ольга БОРИСОВА

Д.екон.н., професор

Тетяна ХАРЧУК

К.фіз.вих., доцент

Олег ВАРЕНИК

Голова засідання,
к.фіз.вих., доцент

Олена ЯКОВЕНКО

Підписи Борисової О., Харчук Т., Вареника О., Яковенко О. засвідчую

